

Nätverket för solparker

Alight, Arise, BayWa r.e Nordic, BeGreen, Better Energy, E.ON. Energiinfrastruktur, Energiengagemang, European Energy, Fortum, Helios Nordic Energy, Neoen, Nordic Solar, OX2, Solkompaniet, Svea Solar, Turn Energy, wpd Scandinavia

Till Klimat- och näringslivsdepartementet,
Statsrådet Romina Pourmokhtari

kn.remissvar@regeringskansliet.se; jonathan.andersson@regeringskansliet.se;

Remissvar till promemoria Ytterligare steg för att förbättra genomförandet av MKB-direktivet.

Diarienummer KN2023/04664

2 april 2024

Nätverket för solparker om förslag som väntas beröra solparker i Regeringskansliets promemoria "Ytterligare steg för att förbättra genomförandet av MKB-direktivet".

Nätverket för solparker är ett branschsamarbete som samlar huvuddelen av de stora aktörer som investerar i utbyggnaden av storskalig solkraft på mark, så kallade solparker. Företagen inom Nätverket för solparker är alla aktiva på den svenska och i många fall den globala marknaden. Med stora privata investeringar och helt utan statliga subventioner har företagen inom Nätverket för solparker möjlighet att förse Sverige med ett avsevärt bidrag av ny elproduktion både på kort sikt och till år 2045.

Det som utmärker tillskottet av el från solparker är att det kan gå relativt fort. Solbranschens bedömning är att vi kan leverera minst 30 TWh solkraft till år 2030. Det ska jämföras med de dryga 3 TWh som solkraften producerade under år 2023. Den förväntade ökningen fram till år 2030 och även därefter väntas framför allt komma från etablering av storskalig industriell solkraft från solparker. Kostnaderna för att producera och bygga storskalig solelproduktion och lagring sjunker kontinuerligt. Redan nu är investeringskostnaderna för solparker bland de lägsta och väntas dessutom halveras till 2045 enligt Svenska kraftnäts senaste långsiktiga marknadsanalys från januari 2024¹.

Nätverket för solparker vill lämna följande synpunkter på regeringens promemoria med förslag för en förbättrad implementering av MKB-direktivet.

Övergripande kommentarer:

- Nätverket vill att det tydliggörs att de föreslagna ändringarna i förordning (1998:904) om anmälan för samråd kommer omfatta prövningen av solparker oavsett marktyp. Det skulle underlätta prövningen för såväl länsstyrelser som företag som vill etablera solparker.
- Nätverket för solparker ser att det är av avgörande vikt att de föreslagna ändringarna i förordning (1998:904) om anmälan för samråd kompletteras med övergångs-bestämmelser som säkerställer att solparker som är i pågående prövning enligt 12 kap. 6 § eller som fått ett gynnande beslut enligt samma förfarande men inte har påbörjat byggnationen, inte blir skyldiga att genomgå en prövning enligt föreslagna 1 a, 1b eller 5a §§ förordning (1998:904) om anmälan för samråd. Så som förslaget är utformat skulle avsaknaden av övergångsbestämmelser riskera att leda till en retroaktiv rättstillämpning, en markant ökad arbetsbelastning för berörda myndigheter, allvarliga ekonomiska konsekvenser för branschen samt kraftigt försena utbyggnaden av förnybar energi.
- Det finns en risk att solparker enligt förslaget kommer att avkrävas en mer omfattande tillståndsansökan än vad som kan anses vara motiverat. Solparker innebär ett litet och reversibelt ingrepp i marken, orsakar inga utsläpp på den plats den etableras eller ljudstörningar. Eventuell visuell påverkan kan i stor utsträckning begränsas med plantering av

¹ Svenska kraftnät, Långsiktig marknadsanalys, Scenarier för kraftsystemets utveckling fram till 2050, s.38, januari 2024

Nätverket för solparker

Alight, Arise, BayWa r.e Nordic, BeGreen, Better Energy, E.ON. Energiinfrastruktur, Energiengagemang, European Energy, Fortum, Helios Nordic Energy, Neoen, Nordic Solar, OX2, Solkompaniet, Svea Solar, Turn Energy, wpd Scandinavia

skymmande vegetation i samverkan med närboende. Då påverkan från solparker kan variera beroende av storlek och lokalisering hade det varit motiverat om det i lagstiftningen kunde ges utrymme för fler nivåer i tillståndsansökan som tydliggör när en solpark kan motivera en mer omfattande tillståndsansökan och när ett enklare tillståndsförfarande kan vara rimligt.

- Det bör tydliggöras att länsstyrelsens beslut i fråga om åtgärden eller verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan får överklagas.
- Nätverket för solparker tillstyrker förslaget om att länsstyrelsen ska pröva ansökan om tillstånd enligt 5 a § förordning (1998:904) om anmälan för samråd.
- Nätverket för solparker anser att ytterligare prövningar kan handläggas i en och samma prövning som anmälan för samråd enligt 1 a och 1 b § och ansökan om tillstånd enligt 5 a § förordning (1998:904) om anmälan för samråd, exempelvis anmälan om vattenverksamhet eller ansökan om strandskyddsdispens.
- Förordningsmotiven bör ytterligare förtydliga vad som kan anses medföra betydande miljöpåverkan. Vägledning till länsstyrelsen i denna fråga bör tas fram.
- Det bör införas ett explicit undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen för solparker som tillståndsprövas enligt 5 a § förordning (1998:904) om anmälan för samråd.

Bakgrund

Nätverket för solparker har tagit del av promemorian Ytterligare steg att förbättra genomförandet av MKB-direktivet, KN2023/04664 från december 2023. Nätverket för solparker ser en stor risk för att några av de föreslagna ändringarna kommer medföra att arbetet med att etablera anläggningar för ny förnybar elproduktion försenas, framför allt på grund av de otydligheter som finns i promemorians förslag rörande 1a och 1 b §§ förordning (1998:904) om anmälan för samråd.

Nätverket för solparker bedömer att nuvarande skrivningar i förslaget kommer att ge upphov till tolkningssvårigheter hos såväl myndigheter som verksamhetsutövare och därmed leda till ökad arbetsbelastning och ett ökat antal domstolsprocesser för att dessa otydligheter ska utmynna i en praxis av vad som avses med den nya lagstiftningen. Detta är helt i strid med regeringens intentioner att åstadkomma en tydligare och snabbare miljöprövning för att nå klimatmålen och målet om ett fossilfritt samhälle till 2045.

För att öka tydligheten och minska riskerna att omställningen bromsas föreslår Nätverket för solparker följande förtydliganden och justeringar i lagstiftningsförslaget.

1. Förtydliganden i förslagen ”ändring i förordningen (1998:904) om anmälan för samråd”

Solparker etableras på olika typer av marker och med en varierande storlek. Vanligast är att en solpark etableras på jordbruksmark eller skogsmark men även på exempelvis torvmossar eller mark som tidigare använts för andra anläggningar. De marktyper som inkluderas i det nya lagförslaget är enbart skogsmark och mark på landsbygden, vilket specificerats som betes-, ängs- eller odlingsmarker eller liknande. Det leder till att, beroende på vilken typ av mark, kommer prövningsförfarandet enligt förslaget i promemorian, att se olika ut. I värsta fall kan det leda till att delar av parken prövas enligt 12 kap. 6 § och delar av parken enligt 12 kap. 12 §. Detta kan inte ha varit lagstiftarens avsikt.

Solparker på skogsmark som innebär avskogning överstigande 0,5 hektar kommer omfattas av det nya anmälningsförfarandet (1 b§). Likaså solparker på landsbygden överstigande 0,5 hektar, om marken genom åtgärden anses omstrukturerad på något av sätten som anges i förordningen. Solparker som etableras på annan mark kommer även i fortsättningen kunna anmälas för samråd enligt 12 kap. 6 §

Nätverket för solparker

Alight, Arise, BayWa r.e Nordic, BeGreen, Better Energy, E.ON. Energiinfrastruktur, Energiengagemang, European Energy, Fortum, Helios Nordic Energy, Neoen, Nordic Solar, OX2, Solkompaniet, Svea Solar, Turn Energy, wpd Scandinavia

med den osäkra process som detta innebär. Några solparksutvecklare kommer därför som en följd av detta även i fortsättningen i stället för att anmäla en solpark för samråd enligt 12 kap. 6 § välja att ansöka om frivilligt tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken.

För att undvika att samma typ av verksamhet i framtiden kommer prövas enligt tre olika förfaranden och av olika myndigheter, föreslår Nätverket för solparker att ytterligare en punkt tas in i föreslagen lydelse av 1 a § förordning om ändring i förordningen (1998:904) om anmälan för samråd. Föreslagen punkt tydliggör att solparker över en viss storlek och oavsett typ av mark som tas i anspråk, omfattas av anmälnings- och tillståndsskyldigheten enligt 12 kap. 12 § miljöbalken. Detta skapar en tydlighet för såväl tillsynsmyndigheten som ska handlägga anmälan som för företagen.

(Fortsättning nästa sida.)

Nätverket för solparker

Alight, Arise, BayWa r.e Nordic, BeGreen, Better Energy, E.ON. Energiinfrastruktur, Energiengagemang, European Energy, Fortum, Helios Nordic Energy, Neoen, Nordic Solar, OX2, Solkompaniet, Svea Solar, Turn Energy, wpd Scandinavia

Regeringens förslag (sid 18–19)	Nätverkets förslag
<p>Anmälan för bedömning av miljöpåverkan 1 a § En anmälan enligt 12 kap. 12 § miljöbalken till tillsynsmyndigheten ska alltid göras om verksamheten eller åtgärden innebär</p> <ol style="list-style-type: none">1. uppförande av en starkströmsluftledning med stöd av nätkoncession för område enligt 2 kap. ellagen (1997:857),2. uppförande av en anläggning för transport av hetvatten utanför detaljplanelagt område, dock inte hetvattenledning med en längd om högst 20 meter,3. nyplantering av skog på ett område större än 5 000 kvadratmeter i syfte att ändra markanvändningen,4. omstrukturering av mark på landsbygden genom<ol style="list-style-type: none">a) tillförsel eller flytt av massor om det berörda området är större än 5 000 kvadratmeter, ellerb) ändring av indelningen av mark genom uppförande eller borttagande av avskiljande strukturer, om inte miljöeffekterna endast har ringa betydelse, eller5. uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.	<p>Anmälan för bedömning av miljöpåverkan 1 a § En anmälan enligt 12 kap. 12 § miljöbalken till tillsynsmyndigheten ska alltid göras om verksamheten eller åtgärden innebär</p> <ol style="list-style-type: none">1. uppförande av en starkströmsluftledning med stöd av nätkoncession för område enligt 2 kap. ellagen (1997:857),2. uppförande av en anläggning för transport av hetvatten utanför detaljplanelagt område, dock inte hetvattenledning med en längd om högst 20 meter,3. nyplantering av skog på ett område större än 5 000 kvadratmeter i syfte att ändra markanvändningen,4. omstrukturering av mark på landsbygden genom<ol style="list-style-type: none">a) tillförsel eller flytt av massor om det berörda området är större än 5 000 kvadratmeter, ellerb) ändring av indelningen av mark genom uppförande eller borttagande av avskiljande strukturer, om inte miljöeffekterna endast har ringa betydelse, eller5. uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.6. uppförande av en anläggning för elproduktion, dock inte en anläggning med en markyta om högst 5 000 kvadratmeter.

2. Beslut om betydande miljöpåverkan bör kunna överklagas

Länsstyrelsens beslut om huruvida en solpark som har anmälts enligt 12 kap. 12 § miljöbalken kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) får betydelse för den fortsatta prövningen av verksamheten. En verksamhet som länsstyrelsen bedömer att den inte kan antas medföra BMP kan uppföras snabbt. En solpark som länsstyrelsen bedömer att den kan antas medföra BMP ska föreläggas att ansöka om tillstånd. Detta innebär bl.a. krav på samråd och utredningar. Det skulle ge dessa solparker en prövningsprocess som i stort motsvarar tillståndsprövningen för miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. miljöbalken vilket skulle försena utbyggnaden av storskalig solkraft avsevärt.

Det är därför mycket viktigt att länsstyrelserna i förordningsmotiv eller andra vägledningar får ledning i hur prövningen av vad som ska antas medföra betydande miljöpåverkan ska gå till. Det finns en risk för att det av osäkerhet inför det nya prövningsförfarandet som föreslås, och i avsaknad av tydliga förordningsmotiv eller annan vägledning, fattas omotiverat försiktiga beslut om BMP. Detta skulle kunna leda till att solparker med en begränsad lokal påverkan och utan någon reell risk för att kunna medföra BMP behöver genomgå den mer omfattande tillståndsprövningen enligt 12 kap. 12 § miljöbalken. Det föranleder behovet av vägledning till länsstyrelserna kring vad som kan anses utgöra betydande miljöpåverkan. Därtill ser Nätverket för solparker att det behöver kunna etableras en praxis via domstolsprövning i frågan.

Nätverket för solparker

Alight, Arise, BayWa r.e Nordic, BeGreen, Better Energy, E.ON. Energiinfrastruktur, Energiengagemang, European Energy, Fortum, Helios Nordic Energy, Neoen, Nordic Solar, OX2, Solkompaniet, Svea Solar, Turn Energy, wpd Scandinavia

Nätverket för solparker vill också lyfta behovet av att länsstyrelserna tillförs mer resurser för den prövning som redan i nuläget ofta tar lång tid och då särskilt eftersom förändringarna kommer att ge dem en ökad arbetsbelastning. Länsstyrelsens beslut i fråga om betydande miljöpåverkan enligt 6 kap. 26 § miljöbalken får inte överklagas särskilt (6 kap. 27 §). Däremot innefattar länsstyrelsens beslut i fråga om betydande miljöpåverkan enligt 5 § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd ett uttalande som påverkar det fortsatta prövnings-förfarandet av verksamheten. Beslutet är därmed handlingsdirigerande. Eftersom prövningsförfaranden skiljer sig åt väsentligt beroende på detta beslut står det, enligt Nätverket för solparker, klart att beslutet påverkar den ansökta verksamheten på ett inte obetydligt sätt och att det därför omfattas av 41 § förvaltningslagen om vilka beslut som får överklagas.

För att tydliggöra att länsstyrelsens beslut enligt 5 § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd får överklagas föreslår Nätverket för solparker följande tillägg till föreslagen lydelse i 5 §.

Regeringens förslag (sid 22)	Nätverkets förslag
<p>5 § <i>Tillsynsmyndighetens beslut i fråga om betydande miljöpåverkan ska innehålla en redovisning av de omständigheter som talar för eller emot att verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten. Myndigheten får besluta om undantag från kravet på tillgänglighet om verksamheten eller åtgärden enbart avser det militära försvaret och ett tillgängliggörande skulle påverka verksamhetens eller åtgärdens syfte negativt.</i></p>	<p>5 § <i>Tillsynsmyndighetens beslut i fråga om betydande miljöpåverkan ska innehålla en redovisning av de omständigheter som talar för eller emot att verksamheten eller åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten. Myndigheten får besluta om undantag från kravet på tillgänglighet om verksamheten eller åtgärden enbart avser det militära försvaret och ett tillgängliggörande skulle påverka verksamhetens eller åtgärdens syfte negativt.</i> <i>Beslut fattade enligt denna paragraf får överklagas till mark- och miljödomstolen.</i></p>

Om regeringen inte lägger till detta tillägg föreslår Nätverket för solparker att det tydliggörs i förordningsmotiven att ett beslut enligt 5 § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd får överklagas enligt 41 § förvaltningslagen.

3. Behov av samordnade prövningar

Verksamheter som omfattas av det nya anmälningsförfarandet i 1 a eller 1 b § eller tillståndsplikt enligt 5 a § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd kommer i vissa fall beröra områden som omfattas av biotopskyddbestämmelser enligt 7 kap. miljöbalken, vilket förutsätter att dispens ges av länsstyrelsen. I promemorian framgår att dessa prövningar bör samordnas för att underlätta för verksamhetsutövaren och även medföra en mer effektiv handläggning för tillståndsmyndigheten.

Nätverket för solparker ser positivt på förslaget att påverkan på biotopskyddsområde kan prövas inom ramen för anmälan enligt 1a och 1b § eller tillståndsansökan enligt 5 a § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd då det kommer leda till en kortare tillståndsprocess utan onödig dubbelprövning. Nätverket för solparker anser att Regeringskansliet bör överväga om fler prövningar kan handläggas i en och samma prövning för att ytterligare korta tillståndsprocesserna i enlighet med regeringens intentioner.

Exempel på prövningar som skulle kunna handläggas i en och samma prövning som en anmälan enligt 1 a eller 1 b § eller ansökan om tillstånd enligt 5 a § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd

Nätverket för solparker

Alight, Arise, BayWa r.e Nordic, BeGreen, Better Energy, E.ON. Energiinfrastruktur, Energiengagemang, European Energy, Fortum, Helios Nordic Energy, Neoen, Nordic Solar, OX2, Solkompaniet, Svea Solar, Turn Energy, wpd Scandinavia

är anmälan av vattenverksamhet enligt 19 § eller ansökan om tillstånd till markavvattning enligt 5 § förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter och ansökan om upphävande av strandskydd samt dispens enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken. Det är vanligt att solparker anläggs i närhet till mindre diken och bäckar i jordbruks- och skogsmark. Det är oftast frågan om en mycket begränsad påverkan i form av anläggande av bropassager, korsning av dike med elkabel eller skuggning av dike och liknande. Dessa frågor handläggs, förutom för frågan om strandskyddsdispens, av samma myndighet och borde rimligen kunna handläggas i en och samma prövning som en anmälan enligt 1 a eller 1 b § eller ansökan om tillstånd enligt 5 a § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.

4. Behov av ytterligare förordningsändringar

Inom en solpark kommer det, förutom etablering av solpaneler, vägar och eventuella stängsel, även byggas starkströmsledningar som sedan kopplas på det lokala elnätet för leverans av den el som produceras inom anläggningen. En starkströmsledning får enligt 2 kap. 1 § ellagen (1997:857) inte byggas eller användas utan nätkoncession. Handläggningen av en ansökan om nätkoncession inklusive samråd tar enligt Energimarknadsinspektionen (Ei) cirka 2 år för uppförande av ansökan och 14 månader för handläggning. Om beslutet om nätkoncession överklagas utgår ytterligare handläggningstid under handläggningen i mark- och miljödomstolen. Därutöver tillkommer möjlig ytterligare tid för ledningsrättsprocess avseende markåtkomst tillsammans med eventuell överklagan.

Undantag från kravet på nätkoncession finns i förordning (2007:215) om undantag från kravet på nätkoncession enligt ellagen (1997:857) (IKN-förordningen). Verksamhetsutövaren har möjlighet att begära att Energimarknadsinspektionen (Ei) ska ge ett bindande besked i fråga om det interna nätet omfattas av något av undantagen i IKN-förordningen. I dag väntar många solparker på besked i frågan om deras interna nät omfattas av undantaget.

Ett undantag som är relevant för solparker är 22 a §. Bestämmelsen ändrades i och med SFS 2021:976 på så sätt att det sedan 1 januari 2022 explicit framgår att ett område som omfattas av ett tillstånd enligt miljöbalken för en verksamhet som avses i 21 kap. 13–15 §§ miljöprövningsförordningen är ett område där ett internt nät får byggas utan nätkoncession.

Sedan ändringen är det därmed tydligt att det interna nätet för såväl enskilda vindkraftverk som för vindkraftsparker alltid får byggas utan nätkoncession utan att verksamhetsutövaren behöver göra någon bedömning av huruvida villkoren i bestämmelsen i övrigt är uppfyllda. Detta underlättar för verksamhetsutövaren genom att den inte behöver begära att Ei ska ge ett bindande besked i frågan om undantaget är tillämpligt på den aktuella verksamheten. På så sätt underlättar det även för Ei genom att färre verksamheter begär att Ei ska ge ett bindande besked om nätet omfattas av undantaget i 22 a § IKN-förordningen.

Det prövningsförfarande som föreslås gälla för de åtgärder och verksamheter som omfattas av tillståndsplikt enligt 5 a § förordning (1998:904) om anmälan för samråd motsvarar i stor utsträckning det tillståndsförfarande som följer av 9 kap. miljöbalken och som gäller för bl.a. vindkraftsparker. Även solparker som tillståndsprövas enligt det föreslagna förfarandet borde således också explicit undantas från kravet på nätkoncession. Värde att notera är att även det interna nätet till ett enskilt vindkraftverk som inte har prövats enligt 9 kap. miljöbalken, utan enbart är anmälningspliktigt, också anses vara ett sådant område där undantaget från kravet på nätkoncession gäller.

Nätverket för solparker

Alight, Arise, BayWa r.e Nordic, BeGreen, Better Energy, E.ON. Energiinfrastruktur, Energiengagemang, European Energy, Fortum, Helios Nordic Energy, Neoen, Nordic Solar, OX2, Solkompaniet, Svea Solar, Turn Energy, wpd Scandinavia

Solparker har samma syfte som vindkraftsanläggningar, nämligen att producera förnybar el och därmed bidra till att uppnå regeringens mål om ett fossilfritt samhälle till 2045. Ett motsvarande explicit undantag som för närvarande gäller för vindkraftsanläggningar bör därför införas även för solparker.

Mot denna bakgrund föreslår Nätverket för solparker att 22 a § i IKN-förordningen får följande lydelse:

(Fortsättning nästa sida.)

Nätverket för solparker

Alight, Arise, BayWa r.e Nordic, BeGreen, Better Energy, E.ON. Energiinfrastruktur, Energiengagemang, European Energy, Fortum, Helios Nordic Energy, Neoen, Nordic Solar, OX2, Solkompaniet, Svea Solar, Turn Energy, wpd Scandinavia

Nuvarande lagtext	Nätverkets förslag
<p>22 a § <i>Ett internt nät får byggas och användas utan nätkoncession, om det</i></p> <ol style="list-style-type: none"><i>inom ett avgränsat område dras</i><ol style="list-style-type: none"><i>mellan flera anläggningar för produktion av el som har en gemensam anslutning till elnätet, eller</i><i>från flera anläggningar för produktion av el till en gemensam anslutning till elnätet förutsatt att anslutningsledningen är kort, eller</i><i>används för överföring av lokalkraft mellan närliggande produktions- och överföringsanläggningar.</i> <p><i>Ett område som omfattas av ett tillstånd enligt miljöbalken för en verksamhet som avses i 21 kap. 13–15 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251) ska anses vara ett sådant avgränsat område som avses i första stycket 1 a eller 1 b. Förordning (2021:976).</i></p>	<p>22 a § <i>Ett internt nät får byggas och användas utan nätkoncession, om det</i></p> <ol style="list-style-type: none"><i>inom ett avgränsat område dras</i><ol style="list-style-type: none"><i>mellan flera anläggningar för produktion av el som har en gemensam anslutning till elnätet, eller</i><i>från flera anläggningar för produktion av el till en gemensam anslutning till elnätet förutsatt att anslutningsledningen är kort, eller</i><i>används för överföring av lokalkraft mellan närliggande produktions- och överföringsanläggningar.</i> <p><i>Ett område som omfattas av ett tillstånd enligt miljöbalken för en verksamhet som avses i 21 kap. 13–15 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251) eller enligt 5 a § förordning (1998:904) om anmälan för samråd ska alltid anses vara ett sådant avgränsat område som avses i första stycket 1 a eller 1 b. Förordning (2021:976).</i></p>

5. Behov av övergångsbestämmelser

Nätverket för solparker anser att det är av avgörande vikt att förtydliga att solparker som befinner sig i en pågående prövning enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, eller som redan har fått ett gynnande beslut enligt samma förfarande, samt solparker som antingen är i byggnation eller satta i drift, men som ännu inte påbörjat byggnation inte blir skyldiga att genomgå en prövning enligt den föreslagna 12 kap. 12 § miljöbalken.

I promemorian föreslås att lagstiftningen ska träda i kraft redan 1 januari 2025, men vi anser att regeringen bör förtydliga lagstiftningen så att solparker vars samrådsanmälan inlämnats senast 31 december 2024 inte ska omfattas av de nya reglerna. Skulle regeringen föreslå ett senare ikraftträdandedatum kan den tiden komma att förlängas.

Om den nya föreslagna anmälningsplikten enligt 12 kap. 12 § miljöbalken skulle komma att gälla retroaktivt kommer detta leda till en enorm arbetsbelastning hos såväl myndigheter och domstolar som hos verksamhetsutövare och därmed försena utbyggnaden av ny förnybar elproduktion. Dessutom kommer myndighetsresurser tas i anspråk för att pröva redan tidigare prövade solparker i stället för att pröva nya verksamheter. Det har i promemorian dessutom tydligt angetts att dubbelprövning bör undvikas (sid 56).

Nätverket för solparker har kartlagt alla solparksärenden som har anmälts för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken hos länsstyrelserna. Under år 2023 godkände länsstyrelserna 191 solparker medan 364 solparker väntade på beslut vid utgången av 2023. I många fall har utredningar och samrådsförfarande även inkluderat domstolsprocesser vilka i vissa fall har tagit 3–4 år. Start för byggnation påverkas

Nätverket för solparker

Alight, Arise, BayWa r.e Nordic, BeGreen, Better Energy, E.ON. Energiinfrastruktur, Energiengagemang, European Energy, Fortum, Helios Nordic Energy, Neoen, Nordic Solar, OX2, Solkompaniet, Svea Solar, Turn Energy, wpd Scandinavia

dessutom i hög grad av när elnätanslutning kan ske vilket därför kan ge en betydande fördröjning trots en godkänd ansökan.

Om alla godkända solparker återigen ska anmälas och bedömas av länsstyrelserna, och även i många fall av domstolarna om länsstyrelsens beslut överklagas, skulle detta kraftigt försena och försvåra energi- och klimatomställningen, vilket inte heller är förenligt med EU-lagstiftningen om en snabbare utbyggnad av förnybar energi. Det skulle också skapa stora osäkerheter för privata investeringar i mångmiljardbelopp.

För solparker som redan har genomfört ett 12:6-samråd och därefter ingått elanslutningsavtal med nätbolag skulle en förnyad prövning innebära försenad byggstart. Ett elanslutningsavtal innehåller i normalfallet en rad milstolpar som behöver följas för att inte nätbolaget ska ha rätt att säga upp avtalet. Försenad byggstart innebär således en reell risk för att elanslutningsavtalet sägs upp. Utan elanslutningsavtal kan inte solparken realiseras samtidigt som att solparksföretaget kommer vara skyldig att betala redan upplåtna kostnader till nätbolaget. Det skulle också skapa stora osäkerheter för privata investeringar i mångmiljardbelopp.